

Міністерство економіки України

*Програма Розвитку ООН в Україні
Проект "Цілі Розвитку Тисячоліття"*

*Інститут економічного прогнозування
Національної академії наук України*

*Міжнародний центр перспективних
досліджень*

*Інститут економічних досліджень та
політичних консультацій*

Міністерство фінансів України

ТОВ „Альфа і К”

CASE Україна

Інститут еволюційної економіки

Науково-дослідний економічний інститут

*Державний науково-дослідний інститут
інформатизації та моделювання
економіки*

*Представництво Світового банку
в Україні*

*Представництво Міжнародного
валютного фонду в Україні*

Dragon-Capital

Група компаній «ТЕКТ»

Український діловий журнал "Експерт"

Консенсус - прогноз

Випуск 14,

I квартал 2007 року

КОНСЕНСУС-ПРОГНОЗ – щоквартальне видання Міністерства економіки України (МЕ), яке готується відділом макроекономічного прогнозування департаменту економічної стратегії за сприяння Проекту “Цілі Розвитку Тисячоліття” (UMDGP) ПРООН. Він стане у нагоді урядовцям, працівникам міністерств та відомств, фахівцям місцевих органів виконавчої влади, науковцям, представникам громадських організацій, усім, кого цікавлять питання прогнозування соціально-економічного розвитку України.

CONSENSUS FORECAST – quarterly edition of the Ministry of Economy of Ukraine (MoE) prepared by the Unit of Macroeconomic Forecasting of the Department of Economic Strategy under support of the UNDP Millennium Development Goals Project (UMDGP). It will be useful to the government officials, experts of the ministries and other state institutions, local governments, representatives of academia, non-governmental organizations, and all interested in the issue of forecasting of social-economic development of Ukraine.

У підготовці випуску брали участь:

*співробітники Міністерства економіки – Вадим Піщейко, Оксана Копитова
співробітники Проекту ЦРТ – Наталія Сітнікова, Тетяна Боліла, Ганна Медведєва*

The issue is prepared by:

*MoE experts – Vadym Pischeiko, Oksana Koputova
MDGP experts -- Natalia Sitnikova, Tatiana Bolila, Hanna Medvedeva*

Електронну версію Консенсус-прогнозу можна отримати на офіційній Веб-сторінці
Міністерства економіки України у мережі Інтернет: <http://www.me.gov.ua>
Контактні телефони: (044) 253-43-54, 253-83-01
Електронна адреса: okasyan@me.gov.ua, vvoytenko@me.gov.ua

The electronic version of the Consensus Forecast may be obtained at the official Internet web-site
of the Ministry of Economy of Ukraine: www.me.kmu.gov.ua
Contact numbers: (044) 253-43-54, 253-83-01
E-mail: okasyan@me.gov.ua, vvoytenko@me.gov.ua

При використанні матеріалів посилання на джерело обов'язкове.

© Міністерство економіки України

Щоквартальне видання "Консенсус-прогноз" підготовлено Міністерством економіки України за сприяння Програми Розвитку Організації Об'єднаних Націй (ПРООН) в рамках Проекту "Цілі Розвитку Тисячоліття" (UMDGP) на основі матеріалів, наданих учасниками квартального семінару з макроекономічного прогнозування (15 березня 2007 року). Квартальні семінари з макроекономічного прогнозування мають на меті підвищення якості макроекономічних прогнозів та сприяння обміну інформацією між основними прогнозуючими організаціями, як урядовими, так і недержавними дослідницькими організаціями, міжнародними фінансовими установами.

Консенсус-прогноз – це "усереднене" значення найважливіших прогнозних показників економічного розвитку України.

„Консенсус-прогноз” на 2007-2008 роки розраховано на базі прогнозних показників, наданих експертами Міністерства економіки України, Міністерства фінансів України, Інституту економічного прогнозування Національної академії наук України, Міжнародного центру перспективних досліджень, Інституту економічних досліджень та політичних консультацій, Компанії CASE Україна, ТОВ „Альфа і К”, Українського ділового журналу "Експерт", Інституту еволюційної економіки, Науково-дослідного економічного інституту, Державного науково-дослідного інституту інформатизації та моделювання економіки, Представництва Світового банку в Україні, Представництва Міжнародного валютного фонду в Україні, Dragon-Capital та Групи компаній "ТЕКТ".

„Консенсус-прогноз” ґрунтується на консультаціях та дискусіях з експертами. Просимо звернути увагу на те, що всі прогнозні показники, надані учасниками семінару, не є офіційними прогнозами установ, а лише експертними оцінками фахівців.

Ми висловлюємо щирю подяку всім спеціалістам, які брали участь у цій роботі.

The regular quarterly publication "Consensus Forecast" was prepared by the Ministry of Economy of Ukraine under support of the United Nations Development Programme (UNDP) through the Millennium Development Goals Project (UMDGP). The publication is based on the materials presented during the quarterly seminar on macroeconomic forecasting (March 15, 2007). Such quarterly seminars aim to improve the quality of macroeconomic forecasts, as well as to stimulate the information exchange among major forecasting organizations, both governmental and non-governmental, as well as the international financial organizations.

Consensus Forecast is an "averaged" set of the key forecasted indicators of economic development of Ukraine.

"Consensus Forecast" for 2007 and 2008 was calculated on the basis of forecasted indicators presented by the experts of the Ministry of Economy of Ukraine, Ministry of Finance of Ukraine, Economic Forecasting Institute of the National Academy of Sciences of Ukraine, International Centre for Policy Studies, Institute for Economic Research and Policy Consulting, "Alpha and Co" Ltd., CASE Ukraine, Institute of Evolutionary Economy, Institute for Economic Research, and State Research Institute of Informatization and Modelling of Economy, World bank and International Monetary Fund, Ukrainian Business Magazine "Expert", Dragon Capital and Groups of Companies "ТЕКТ".

"Consensus Forecast" is based on the consultations and discussions with the experts. We would like to underline that all indicators presented by the participants of the seminar represent only independent expert estimates and not official forecasts of the corresponding institutions.

We express deep gratitude to all experts who participated in this work.

Зміст

ЗАГАЛЬНА ОЦІНКА ЕКОНОМІЧНОЇ СИТУАЦІЇ.....	5
ПРИПУЩЕННЯ ТА РИЗИКИ ПРОГНОЗУ НА 2007-2008 РОКИ.....	17
СТИСЛИЙ ОГЛЯД КОНСЕНСУС-ПРИПУЩЕНЬ.....	39
ПРОГНОЗ МАКРОЕКОНОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ НА 2007 РІК.....	41
ПРОГНОЗ МАКРОЕКОНОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ НА 2008 РІК.....	45
ПРОГНОЗ МАКРОЕКОНОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ (середній) НА 2009-2011 РОКИ	48
ТАБЛИЦІ.....	50
SHORT OVERVIEW OF CONSENSUS ASSUMPTIONS.....	58
FORECAST OF MACROECONOMIC INDICATORS FOR 2007.....	60
FORECAST OF MACROECONOMIC INDICATORS FOR 2008.....	64
FORECAST OF MACROECONOMIC INDICATORS (AVERAGE) FOR 2009-2011.....	67
TABLES.....	69

ЗАГАЛЬНА ОЦІНКА ЕКОНОМІЧНОЇ СИТУАЦІЇ

Динаміка консенсус-прогнозу та звітні дані за 2006 рік (березень 2005-жовтень 2006)

Показник	Консенсус-прогноз на 2006 рік станом на:					Звіт за 2006 рік
	Березень 05	Жовтень 05	Березень 06	Червень 06	Жовтень 06	
Номінальний ВВП (млрд.грн.)	489,7	490,9	480,6	487,7	499,7	535,9
ВВП реальний, темп зростання (%)	107,6	105,2	102,1	102,6	105,9	107,1
Індекс споживчих цін (%)						
в середньому до попереднього року	108,9	111,5	111,9	110,6	108,7	109,1
грудень до грудня попереднього року	107,2	110,2	112,6	111,5	109,5	111,6
Індекс цін виробників (%)						
в середньому до попереднього року	109,7	112,1	114,1	110,6	110,1	109,6
грудень до грудня попереднього року	107,5	112,1	114,7	113,9	114,2	114,1
Обмінний курс гривні до долара США (середній за рік)	5,25	5,13	5,11	5,08	5,05	5,05
Обсяг експорту товарів та послуг, % від ВВП	51,6	48,5	48,4	48,6	49,3	47
Обсяг імпорту товарів та послуг, % від ВВП	48,8	49,7	52,3	53,5	52	49,9
Доходи зведеного бюджету, % від ВВП	27,2	31,4	31,5	32,8	33,9	32
Видатки зведеного бюджету, % від ВВП	29,3	33,5	33,8	35,5	36,3	32,8
Сальдо зведеного бюджету, % від ВВП	-2	-2	-2,2	-2,7	-2,4	-0,7
Монетарна база, % (рік до року)	23,9	21,3	30	27,4	24,3	17,5
Грошова маса, % (рік до року)	29,9	25,4	32	30,9	32,6	34,7
Середня заробітна плата працівників, грн.	921,3	983,2	999,7	1005	1034	1041,4

ВВП реальний – ↑ 7,1% (2006р. проти 2005р.).

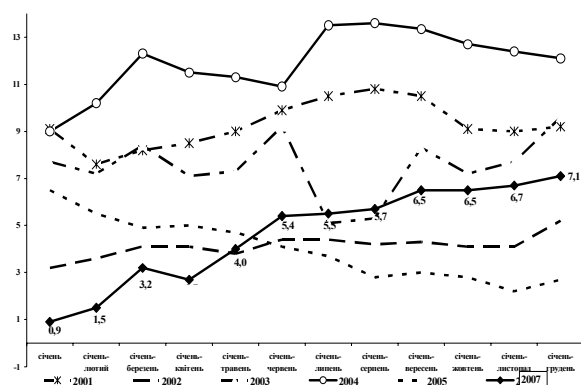
Довідково: у 2005р. проти 2004р. - ↑ 2,7%.

Економічному прискоренню сприяло зростання інвестиційного та підтримання на високому рівні споживчого попиту.

Підвищення доходів населення та зміна структури споживання у бік збільшення витрат на придбання послуг значною мірою забезпечили зростання темпів ВДВ видів економічної діяльності, які відносяться до сфери послуг.

Довідково: у 2006р. фізичний обсяг оптового товарообороту – ↑ 13,6%, обороту роздрібної торгівлі – ↑ 24,8%, обсяг вантажообороту – ↑ 4,2%, пасажирообороту – ↑ 4,4%.

Зміна реального ВВП, кумулятивно (%)

Джерело: оперативна звітність Держкомстату

Позитивною ознакою розвитку економіки було закінчення інвестиційної паузи, яка спостерігалась у 2005р., та перехід до активного нагромадження основного капіталу, за рахунок чого зросло виробництво в інвестиційно-спрямованих галузях, зокрема у **будівництві** та **машинобудуванні** (темпи зростання випуску – 109,8% та 111,8% відповідно).

Основною загрозою для галузей української економіки у 2006р. було істотне **підвищення ціни на природний газ до 110 дол. США** за 1000 куб. метрів без урахування тарифів на транспортування та постачання і податку на додану вартість. «Нейтралізацію» цінових «шоків» було здійснено за рахунок певних кроків, зокрема, збільшення інвестицій в основний капітал (за 9 місяців 2006р. їх реальне зростання становило 116,1% порівняно з 103,4% за відповідний період 2005р.), впровадження енергозберігаючих технологій та переходу на альтернативні види палива.

Тобто економіка країни не тільки пристосувалась до підвищення цін на енергоносії, подорожчання сировини і матеріалів, але і продемонструвала достатньо високу «стійкість» до цінового тиску. Галузі, які є досить енергоємними, знайшли можливості для зростання, зокрема, за рахунок запозичення фінансових ресурсів, та не втратили конкурентні переваги як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках.

Позитивний вплив на розвиток **торгівлі** і **транспорту** мало зростання попиту з боку промисловості (відповідно до міжгалузевих зв'язків). ВДВ цих видів економічної діяльності збільшилась на 13,2 і 8,8%, відповідно. Нові умови господарювання, які виникли у 2006р., збільшили потребу суб'єктів підприємницької діяльності в кредитах, що, поряд зі зростанням попиту на споживчі та іпотечні кредити, призвело до зростання фінансових послуг. Активізація підприємницької діяльності збільшила попит на оренду офісних приміщень.

Підвищенню зовнішнього попиту на продукцію металургійної галузі сприяло покращання зовнішньоекономічної кон'юнктури та високий рівень цін на світових ринках, що, поряд із розширенням попиту з боку будівництва та машинобудування, які є найбільшими споживачами металу, збільшило обсяги **виробництва металургії та оброблення металу** (на 8,9%). Зростання обсягів машинобудівної та металургійної продукції значною мірою позначилось на збільшенні ВДВ обробної промисловості (темп зростання – 104,2%). Поряд з цим темпи росту промисловості протягом поточного року не перевищили темпи зростання ВВП, чого не спостерігалось до січня 2006 р.

ВВП реальний – ↑ 9,3% (січень 2007р. проти січня 2006р.).

Довідково: у січні 2006р. проти січня 2005р. – ↑ 0,9%

Економічне зростання у 2007р. розпочалось на тлі сприятливої зовнішньоекономічної кон'юнктури (збереження високого рівня цін на ринках металургії і хімії) та високого рівня внутрішнього попиту, в першу чергу інвестиційного. Позитивний вплив на динаміку ВВП мав також споживчий попит, сформований у попередніх періодах, завдяки суттєвому зростанню доходів населення.

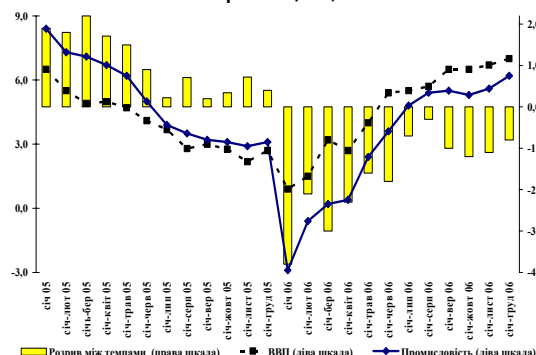
В умовах чергового підвищення ціни на природний газ (до якого, на відміну від 2006р., підприємці були готові) дії підприємств були спрямовані на модернізацію виробництва та введення енергозберігаючих технологій), що призвело до зростання попиту на машини та високотехнологічне устаткування та, як наслідок, збільшення виробництва у **машинобудуванні (на 36,2%)**.

Зростання потреби у виробничих та торговельних приміщеннях з боку підприємців, а також підвищення попиту на житло з боку населення зумовило розвиток **будівництва (на 26,3%)**. Також, вагомим чинником збільшення обсягів будівельних робіт були погодні умови січня, які дозволили не зупиняти роботи на значній частині будівельних проектів.

Сприятлива кон'юнктура на зовнішніх ринках та зростання виробництва у будівництві та машинобудуванні, які є основними споживачами, металургійної продукції на внутрішньому ринку, призвело до збільшення випуску продукції **металургійної галузі (на 18,1%)**.

Зростання промислового і будівельного виробництва поряд із підвищенням доходів населення призвело до збільшення темпів ВДВ видів економічної діяльності, які відносяться до сфери послуг, а саме, торгівлі, транспорту і зв'язку та інших видів економічної діяльності.

Реальний приріст ВВП та промислового виробництва, %

Довідково: Також треба відмітити, що у січні 2007р., поряд із основними факторами, які підтримували висхідну динаміку економіки України, прискорення зростання було пов'язано з низькою статистичною базою попереднього року. Найвищі темпи зростання продемонстрували саме ті види економічної діяльності, в яких відбулось падіння у січні 2006р. (промисловість та будівництво).

**Промислове виробництво - ↑ 6,2% (2006 р. до 2005 р.),
↑15,8% (січень до січня 2006р.).**

Довідково: 2005р. проти 2004р. 3,1%; січень 2006р. проти січня 2005р. ↓ -2,2%.

За підсумками 2006р. рівень промислового виробництва склав 100,7% від рівня 1990р.

Позитивну динаміку у 2006 році визначало зростання у харчовій промисловості (10% проти 2005р.), металургії (8,9%), машинобудуванні (11,8%), виробництві інших неметалевих мінеральних виробів (будматеріалів, скловиробів) – 12,8%.

Зростання **промислового виробництва у січні-лютому** до січня-лютого 2006 р. склало **13,4%**. Позитивна динаміка найбільшою мірою визначалась зростанням виробництва у металургії, машинобудуванні і харчовій промисловості: близько 90% приросту забезпечувалось зростанням випуску продукції у даних галузях та їх внесок до зростання промисловості в цілому становив 4,9; 3,2 та 1,9 відс. пункти відповідно.

Суттєве зростання виробництва у лютому (до лютого 2006 р.) відбулось в обробленні деревини та виробництві виробів з деревини (50,1%) та виробництві іншої неметалевої

мінеральної продукції (24,7%, за рахунок суттєвого зростання обсягу будівельних робіт). Значний приріст виробництва у машинобудуванні (21,7%) є свідченням якісних змін у структурі промислового виробництва у бік більш наукоємної, інвестиційноспрямованої продукції. Зростанню виробництва **харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів** сприяло збільшення внутрішнього попиту, часткове відновлення наприкінці 2006 р. поставок продукції м'ясної групи до Російської Федерації та значні обсяги надходження на переробку цукрових буряків і соняшнику. У січні-лютому збільшилось виробництво майже всієї основної номенклатури продукції, окрім хлібобулочних виробів (що є свідченням підвищення життєвого

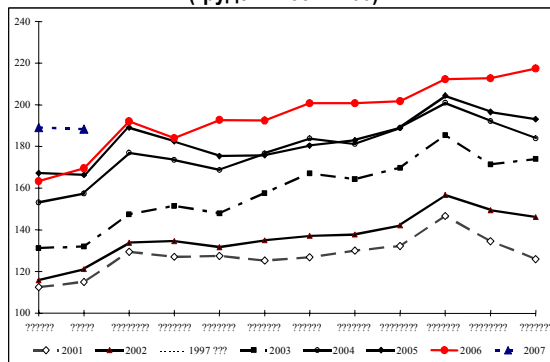
рівня населення) та вершкового масла (через існуюче часткове обмеження на експорт молочної продукції до РФ). В тому числі значно зросло виробництво яловичини і телятини мороженої (в 1,9 р.), свинини мороженої (в 1,9 р.).

Позитивну динаміку промисловості у січні-лютому найбільшою мірою визначало зростання у **металургійному виробництві та виробництві готових металевих виробів** (внесок галузі у зростання був найбільшим і склав 5,1 відс. пункта).

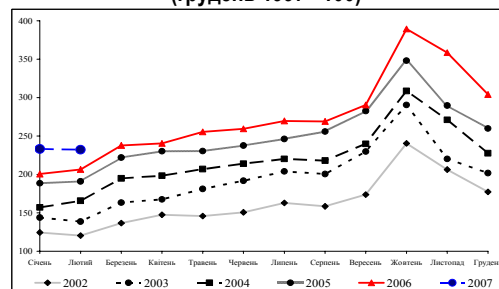
Це, в основному, пов'язано із зростанням зовнішнього попиту та утриманням експортних цін на металопродукцію на досить високому рівні.¹ Вітчизняні металургійні підприємства експортують, головним чином, гарячекатану сталь, катанку, труби, товстий лист, що в цілому відповідає асортименту, який користується попитом на світовому ринку.

Внаслідок випереджаючого розвитку суміжних галузей-споживачів внутрішній попит на металургійну продукцію також суттєво зростає. Основними споживачами є сама металургія, а також будівництво і

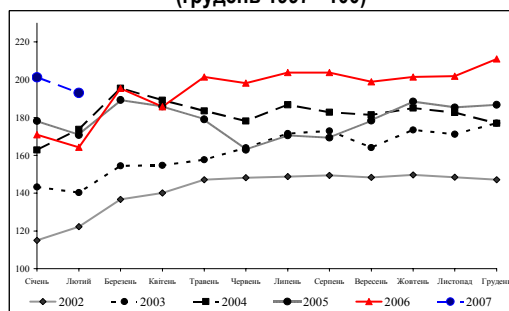
Індекс виробництва продукції у промисловості
(грудень 1997=100)

Індекс виробництва харчових продуктів, напоїв та
тютюнових виробів
(грудень 1997=100)

Індекс металургійного виробництва та
виробництва готових металевих виробів
(грудень 1997=100)

¹ Експорт недорогоцінних металів та виробів з них у 2006 році зріс на 17,2%, у тому числі чорних металів – на 14%.

машинобудування: дані галузі використовують більше 70% випуску продукції металургії яка направляється на внутрішній ринок.

Основні фактори, які впливали на розвиток ситуації у **добувній промисловості** у січні-лютому залишилися незмінними. Зростання склало 5,7% (до січня-лютого 2006 р.), однак це відбувається, як і раніше, за рахунок зростання добування корисних копалин, крім паливно-енергетичних (на 14,9%) і пов'язано з високим попитом з боку металургійної галузі. При цьому добування паливно-енергетичних корисних копалин (вугілля, нафта, газ), в умовах суттєвої енергетичної залежності країни, збільшилось лише на 0,4%. А видобування кам'яного та

бурого вугілля, торфу (основного замінильника імпортованих енергоресурсів) взагалі скоротилось у січні-лютому на 1,1% (через зменшення попиту, у тому числі з боку ТЕЦ).

Зменшення обсягів **виробництва та розподілення електроенергії, газу та води** («мінус» 4,5% до січня-лютого 2006 р.), пов'язано із високою порівняльною статистичною базою минулого року (внаслідок аномально низької температури повітря на початку 2006 р. суттєво зросло споживання електроенергії).

Темп випуску продукції сільського господарства становив 100,4% (проти 2005р.).

Довідково: 2005 р. проти 2004 р. – 99,9%.

Низькі темпи сільського господарства були наслідком скорочення виробництва продукції **рослинницької галузі** (на 1,3% проти 2005р.), оскільки питома вага його складає 61,6%. Це відбулось через скорочення валового збору зернових та зернобобових культур (питома вага яких в валовій продукції рослинництва становить понад 40%) до 34,3 млн.т (на 9,7%), що зумовлено як зменшенням площі збору (на 2,8%, або на 415 тис.га), так і падінням середньої урожайності культур (на 1,9 ц з гектара, або на 7,3%).

У 2006р. обсяг виробництва **тваринницької продукції** зріс на 3,5% проти 2005р. Продовжилось тривале скорочення поголів'я великої рогатої худоби: на 1.01.2007р. чисельність ВРХ зменшилась на 2,8%, у т.ч. корів – на 6,8%. При цьому вартість реалізації ВРХ с/г підприємствами (не зважаючи на зменшення об'ємів реалізації на 1,1%) на 9,9% нижча, ніж у 2005р.

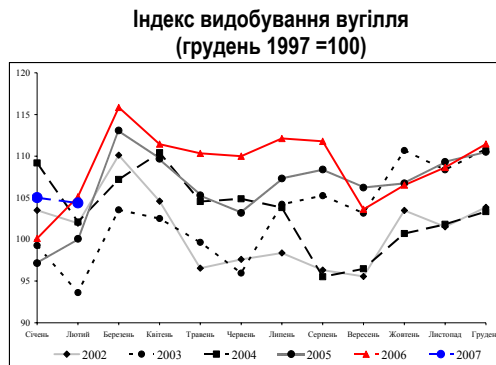
У січні 2007р. спостерігалось прискорення темпів зростання виробництва продукції сільського господарства до 106,9% (проти січня 2006р.).

Довідково: січень 2006 р. проти січня 2005 р. – 103,3%.

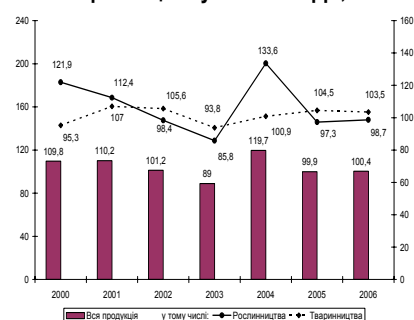
Прискорення темпів було обумовлено зростанням виробництва в господарствах населення (на 2,3%, у січні 2006р.- «мінус» 3,4%), які є найбільшими виробниками тваринницької продукції. Приріст виробництва у с/г підприємствах становив 15,8% (у січні 2006р. –16,4%).

Загальні обсяги **виробництва м'яса** (реалізація худоби та птиці на забій) зросли на 12,5%, у т.ч. в с/г підприємствах - на 31,5%, господарствах населення - на 5%. Зростання виробництва м'яса супроводжується збільшенням питомої ваги свиней та птиці у структурі реалізації тварин аграрними підприємствами на забій – 74,9% (74,5% у січні 2006р.) При цьому частка птиці всіх видів є значною (54,5%), що в умовах нестабільної епізоотичної ситуації в світі являє загрозу продовольчій безпеці країни та пов'язано із тривалим скороченням поголів'я ВРХ. У січні 2007р. поголів'я худоби зменшилось на 5,6% (у т.ч. корів – на 8,2%), тоді як чисельність свиней та птиці зросла відповідно на 129% та 4,6%.

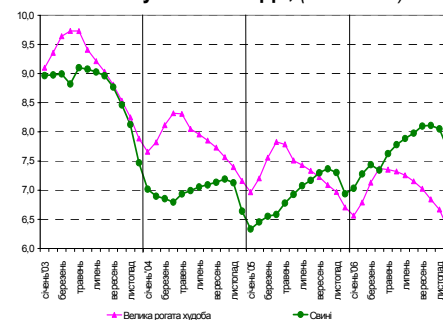
Зменшення **урожаю зернових** у 2006р. призвело до зниження запасів зерна. Так, станом на 01.02.2007 на підприємствах, що здійснюють зберігання, переробку зернових культур та в с/г підприємствах (крім малих),

Темпи випуску продукції сільського господарства, рослинництва та тваринництва у 2000-2006рр., %

Динаміка поголів'я великої рогатої худоби та свиней у 2003-2006 рр., (млн. голів)

було в наявності 10,3 млн.т зерна, що на 8% менше минулорічного, у тому числі пшениці 4,6 млн.т (на 12% менше).

Рівень інфляції: ↑ 11,6% (за 2006р.), ↑ 1,1% (за січень-лютий 2007р.).

Довідково: за 2005р. ↑ 10,3%, за січень-лютий 2006р. ↑ 3%.

У 2006 р. продовольчі, непродовольчі товари та послуги подорожчали, відповідно, на 3,5, 2,5 та 49,4%%. На відміну від минулих років, основним фактором прискорення інфляції було **адміністративне підвищення цін (тарифів) на послуги для населення**, як наслідок зростання вартості газу для економіки: житлово-комунальні послуги ↑ на 85,7%, зв'язок ↑ на 30,1%, пасажирські залізничні перевезення ↑ на 42,1%.

Також значно зросли послуги зі здавання під найм власної нерухомості (на 47,9%) через постійне подорожчання вартості житла та тарифів на житлово-комунальні послуги. Довідково: внесок росту послуг у загальний рівень інфляції становив 9 в.п.

За січень-лютий 2007 р. було отримано найнижчий показник індексу споживчих цін за роки спостережень 101,1% (у січні-лютому 2006 року 103%). В цей період інфляційні процеси в економіці характеризувались: 1) збільшенням цін (тарифів) на житлово-комунальні послуги (на 6,4%); 2) помірним зростанням цін на продукти харчування (на 0,3%); 3) подешевшанням паливно-мастильних матеріалів (на 0,6%) через зниження світових цін на нафту та мита на експорт нафти Росією (з 1 лютого до 179,5 \$ з 180,7 \$ за тонну); 4) зміщенням у структурі формування споживчого кошику населення в бік більшого внеску непродовольчих товарів та послуг (їх питома вага менша за продовольчі товари), що пов'язано як із зростанням доходів населення, так і введенням нової Класифікації індивідуального споживання за цілями.

Довідково: Починаючи з **січня 2007р.** Держкомстат перейшов на публікацію даних щодо ІСЦ відповідно до КІСЦ (міжнародна Класифікація індивідуального споживання за цілями), що сприятиме підвищенню рівня зіставлення показників національної статистики з відповідними даними країн ЄС, які використовують КІСЦ для побудови ІСЦ.

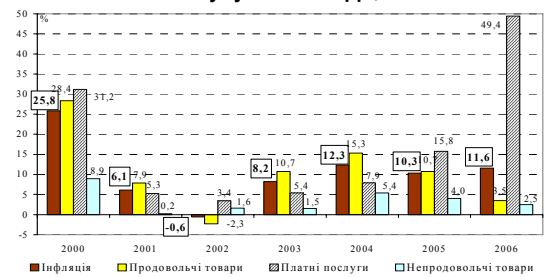
Рівень цін виробників (ІЦВ): ↑ 14,1% (за 2006р.), ↑ 3,4% (за січень-лютий 2007р.).

Довідково: за 2005р. ↑ 9,5%, за січень-лютий 2006р. ↑ 1,5%.

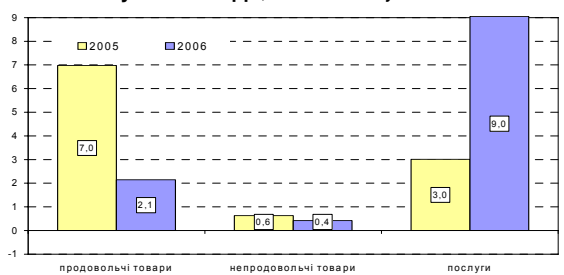
У 2006р. зростання ІЦВ у 2006р. було більшим, ніж у 2005р. через підвищення ціни на газ для промислових споживачів (з 379,2 грн. на початку року до 548 грн. за 1000 м³ на кінець лютого).

Довідково: тренд інфляції, який склався у I півр. 2006р. (5%), був нижче за відповідний період 2005р. (8,3%), причому у 2005р. не спостерігалось зростання ціни на газ, а інфляція реагувала на світові ціни.

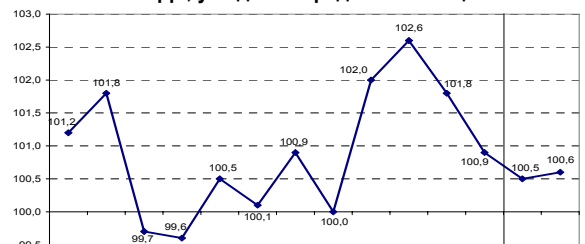
Рівень індексу споживчих цін за групами товарів та послуг у 2000-2006рр., %

Внесок окремих груп товарів (послуг) до загального індексу споживчих цін у 2005-2006рр., відсоткові пункти

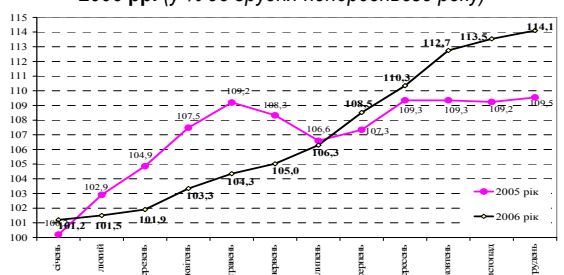
Динаміка індексу споживчих цін у 2006-січні-лютому 2007рр., у % до попереднього місяця

ІСЦ за основними розділами товарів та послуг у січні та лютому 2007 р., у % до попереднього місяця

Динаміка цін виробників промислової продукції у 2005-2006 рр. (у % до грудня попереднього року)

Найбільше підвищились ціни у виробництві та розподіленні електроенергії, газу та води – 23,4%. Іншим фактором росту цін була висхідна цінова динаміка на металургійну продукцію на світових ринках – внутрішні ціни виробників у металургії зросли на 18,1%, що вплинуло на зростання цін в обробній промисловості (11,5%). У добувній промисловості відбулось зростання цін на 20,6% за рахунок підвищення цін у видобуванні неенергетичних матеріалів (на 25,7%). За рахунок підвищення ціни на газ до 130 \$ на кордоні Росії та України без врахування транспортування та податку на додану вартість у січні-лютому 2007р. суттєво зріс ІЦВ (на 3,4%). Найбільше підвищились ціни у виробництві та розподіленні електроенергії, газу та води – 12,8%. В добувній та обробній промисловості зростання цін склало відповідно 1,4 та 1,5%.

Фінансовий результат: 70,2 млрд.грн. (2006р.).

Довідково: у 2005р. – 64,4 млрд.грн.

Частка підприємств, які одержали прибуток, зросла на 3,3 в.п. до 69,1% порівняно з 2005р., а частка підприємств, які одержали збиток, навпаки, зменшилась до 30,9% до загальної кількості підприємств. Формування фінансового результату діяльності підприємств відбулось під впливом зростання обсягів як прибутку (91,1 млрд.грн.), так і збитків (20,8 млрд.грн.).

Зовнішня торгівля

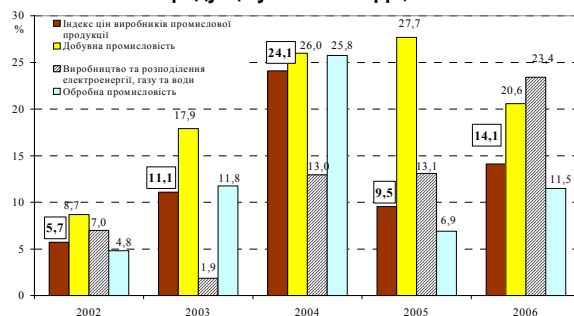
За 2006р. експорт товарів та послуг **↑** більше ніж у 2 рази (на 13%), імпорт **↑** на 24,1% порівняно з 2005р. Від'ємне сальдо торгівлі товарами та послугами склало «мінус» \$2973 млн (проти додатнього \$1224 млн. у 2005 р.). Додатне сальдо торгівлі послугами \$3693,1 млн. не перекирило від'ємне сальдо торгівлі товарами \$6666,8 млн. Вперше з 1998 р. відбулось формування від'ємного сальдо торгівлі товарами та послугами, що було зумовлено перевищенням кумулятивних темпів росту імпорту над експортом, хоча з травня по вересень 2006р. місячні темпи приросту експорту перевищували імпортні показники.

Експорт:

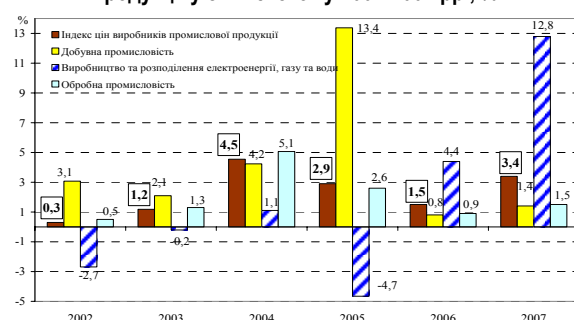
фактори зростання: 1) ріст цін на металопродукцію на світовому ринку з квітня 2006р. (зокрема, на сталь у країнах ЄС, Північній Америці); 2) уповільнення темпів росту світового виробництва сталі; 3) сприятлива кон'юнктура на ринку хімії та машинобудування;

фактори зниження: 1) торгівельні обмеження щодо експорту зернових (з жовтня 2006р.); 2) введення РФ:

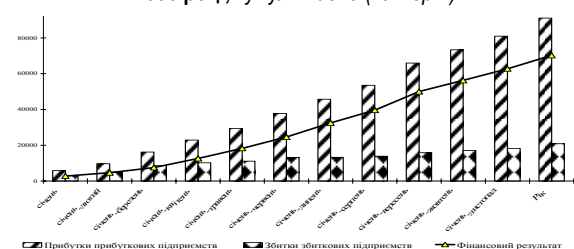
Динаміка цін виробників по основних видах промислової продукції у 2002-2006 рр., %

Динаміка цін виробників по основних видах промислової продукції у січні-лютому 2002-2007 рр., %

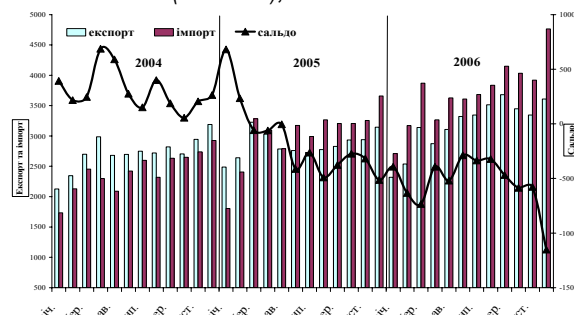

Динаміка фінансового результату, збитків, прибутків у 2006 році, кумулятивно (млн.грн.)

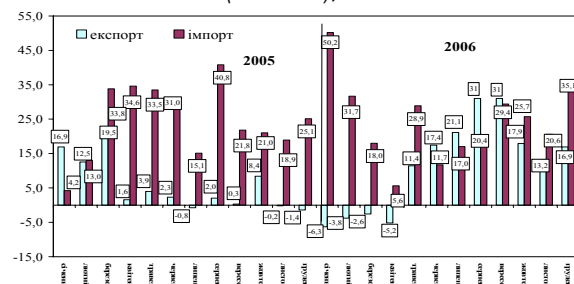

Джерело: Держкомстат України

Експорт, імпорт та сальдо товарів (помісячно), млн.дол. США

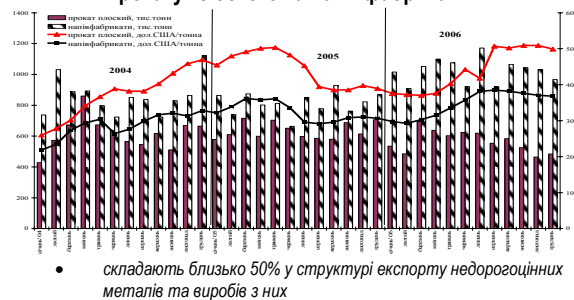
Приріст обсягів експорту та імпорту товарів (помісячно), %

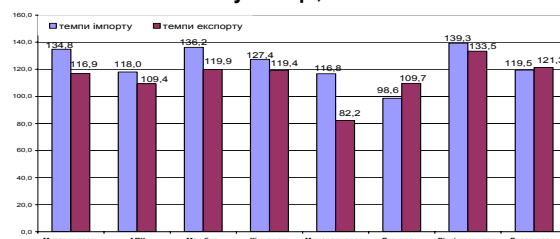
спеціального мита на ряд кондитерських виробів з України з 12.10.05р.; мита на експорт прутків з чорних металів у розмірі 21% митної вартості з 22.01.06р.; заборони на ввезення української продукції тваринництва з 20.01.06р. (прогнозовані збитки від даної заборони для молочної галузі складають \$50-60 млн. щомісячно); антидемпінгового мита на імпорту з України труб у розмірі 8,9%-55,3% від митної вартості строком на 5 років з 01.02.06р.; ліцензування імпорту м'яса з 01.01.06р.

Традиційно металургійна та хімічна промисловість розглядалися як «міцні» експортоорієнтовані галузі, а продукція АПК поступово розширювала експортний потенціал. Однак, протягом року динаміка нарощування експорту цих галузей поступалася показникам зростання імпорту у 2; 1,4; 1,9 рази відповідно.

Динаміка експортних цін та фізичних обсягів експорту прокату плоского та напівфабрикатів*

Темпи експорту, імпорту торгівлі товарами у 2006 р., %

У 2006р. спостерігалось зростання обсягів зовнішньої торгівлі послугами проти 2005 р. **Експорт послуг** збільшився на **22,3%** і становив \$7505,5 млн. Найбільшу питому вагу в загальному обсязі українського експорту становили транспортні 71,3%, різні ділові, професійні та технічні 11,3% послуги. Із загального обсягу експорту послуг 46% (\$3451,3 млн.) становлять послуги до країн СНД, 29,6 % (\$2218,5 млн.) – до країн ЄС.

Імпорт: фактори зростання:

1) зростання вартості енергетичних матеріалів (19,2%) при їх значній питомій вазі в імпорті (біля 30%);

Довідково: Не дивлячись на значне зниження фізичних обсягів нафти сирови (на 27%) загальний імпорту знизився несуттєво – на 5,3%. Падіння фізичних обсягів нафти пов'язано з привабливістю імпорту на Україну готових нафтопродуктів.

2) підвищення ціни на газ, що призвело до росту імпорту газу на 20,9% (питома вага в імпорті 10,6%) та зменшенні фізичних обсягів на 16,6%;

Довідково: Сальдо торгівлі товарами з країнами СНД за 2006р. становило “мінус” \$7,5 млрд. (зокрема, Росії - “мінус” \$5,1 млрд.), з них природний газ - \$4,8 млрд. Експорт газу за 2006 р.. склав \$899 тис.

3) збільшення потреби у переозброєнні виробництва та у впровадженні енергозберігаючих технологій на тлі високих цін на імпортований газ - імпорту продукції машинобудування зріс на 36,2% при значній питомій вазі в імпорті товарів (30%), тоді як експорт зазначеної продукції збільшився на 19,9%;

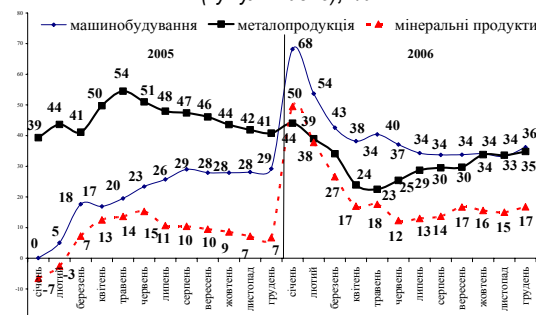
Довідково: Від'ємне сальдо за статтею машинобудування у грудні склало – \$821,1 млн., за 2006 рік – \$8,2 млрд. Однак імпорту легкових транспортних засобів збільшився у 1,8 рази відносно відповідного періоду 2005 р. (при питомій вазі в продукції машинобудування 16,1%), від'ємне сальдо склало – \$1,9 млрд.

4) підвищення попиту на високотехнологічну продукцію в умовах розвитку інформаційного суспільства (електроніка, техніка зв'язку, фармацевтична продукція, неелектрична техніка) при питомій вазі в імпорті на рівні 6 - 7%;

5) підвищення попиту на імпорту споживчих товарів (товари народного споживання та легкові автомобілі в структурі машин, устаткування та механізмів зросли на 12,9% та 84,4% відповідно) через зростання реальних доходів населення (на 16,1% за 2006р.);

6) вузький асортимент вітчизняної продукції металу та її посередня якість зумовило зростання імпорту металопродукції (34,8%).

Приріст обсягів імпорту товарів, (кумулятивно), %

Довідково: Основними країнами-постачальниками металопродукції в Україну традиційно залишаються: Росія і інші країни СНД, країни ЄС-25 і Східної Європи. Однак баланс торгівлі цією продукцією залишається на користь України (\$13,1 млрд.).

Імпорт послуг збільшився на **29,9%** та становив \$3812,4 млн. Найбільшу питому вагу в загальному обсязі українського імпорту послуг складали транспортні (20,7%), різні ділові, професійні та технічні 18,4%, державні 14,8%, фінансові 13,7% послуги. Із загального обсягу імпорту послуг \$702,3 млн. 18,4% становлять послуги з країн СНД, послуги з країн ЄС – \$1867,1 млн. 49%.

Реальні наявні доходи населення у 2006р. - **↑** на 16,1² (номінально – **↑** на 26,6%), **реальна заробітна плата** - **↑** на 18,3%. У січні 2007р. - **↑** на 12,8² (номінально – **↑** на 25%), **реальна заробітна плата** - **↑** на 12,8%.

Довідково: Реальні наявні доходи населення у 2005р. - **↑** на 23,9%³ (номінально – **↑** на 40,7%), реальна заробітна плата - **↑** на 20,3%. Реальні наявні доходи населення у січні 2006р. - **↑** на 22,8% (номінально – **↑** на 34,8%), реальна заробітна плата - **↑** на 22,8%.

У 2006р. поліпшення добробуту громадян відбулося під впливом динамічного зростання доходів від трудової діяльності, насамперед, заробітної плати⁴ (номінально - **↑** на 29,8%), прибутку та змішаного доходу домогосподарств (**↑** на 30,5%). Цьому сприяло послідовна державна політика регулювання та вдосконалення оплати праці, прискорення економічного розвитку (зокрема, у торгівлі, будівництві).

Підвищення державних соціальних стандартів та гарантій (пенсій, допомоги) вплинуло на збільшення доходів за статтею «соціальна допомога» (**↑** на 25,4%).

У січні 2007р. продовжувалося прискорене зростання доходів населення від трудової діяльності (заробітної плати, прибутку та змішаного доходу домогосподарств) під впливом активізації підприємницької діяльності фізичних осіб, збільшення витрат на оплату праці в фінансовій діяльності, будівництві, торгівлі, в сфері діяльності авіаційного транспорту, операцій з нерухомим майном, державному управлінні та інші.

Підвищення з 01.01.2007р. прожиткового мінімуму на одну особу в місяць до 492 грн. з 472 грн., в тому числі на непрацездатну особу – до 380 грн. з 366 грн. вплинуло на збільшення доходів за статтею «соціальна допомога» (**↑** на 23,3%).

Чисельність працівників у віці 15-70 років, зайнятих економічною діяльністю за 9 місяців становила 20,9 млн.осіб (**↑** на 0,6% порівняно з 9 місяцями 2005р.).

Довідково: за 9 місяців 2005р. – 20,75 млн.осіб.

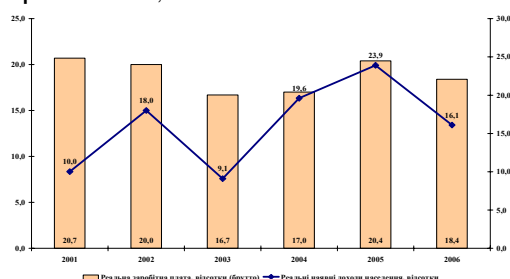
Чисельність безробітних у віці 15-70 років (за методологією МОП) становила 1,42 млн.осіб (**↓** на 8,8 % порівняно з 9 місяцями 2005р.).

Довідково: за 9 місяців 2005р. – 1,55 млн.осіб.

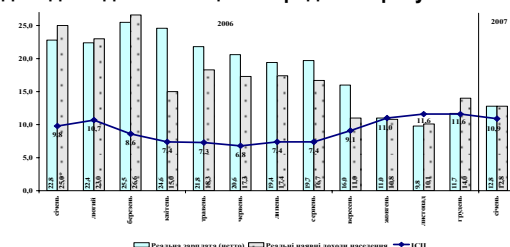
Рівень безробіття – 6,4% (9 місяців 2006р.).

Довідково: за 9 місяців 2005р. – 7%.

Реальні наявні доходи населення та реальна заробітна плата, %

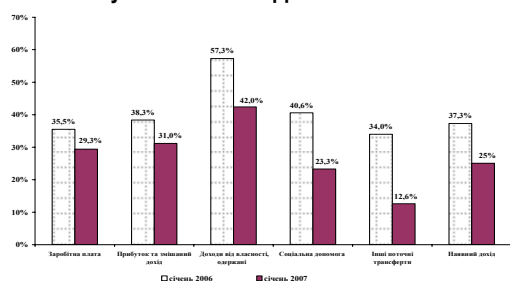

Реальні наявні доходи населення та реальна заробітна плата у січні-грудні 2006р.-січні 2007р., % до відповідного місяця попереднього року

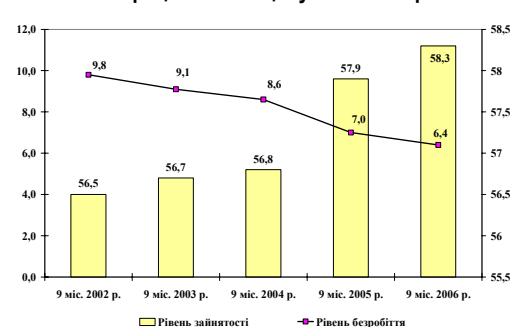
* розрахункові дані на основі уточнень статистичної бази співставлення за січень 2006р. (офіційно ДКС уточнення бази даних по місячній звітності не публікує)

Приріст складових номінальних наявних доходів населення у січні 2006-2007рр.*

* розрахункові дані на основі уточнень статистичної бази співставлення за січень 2006р. (офіційно ДКС уточнення бази даних по місячній звітності не публікує)

Ринок праці за 9 місяців у 2002-2006 роках

2оперативні дані

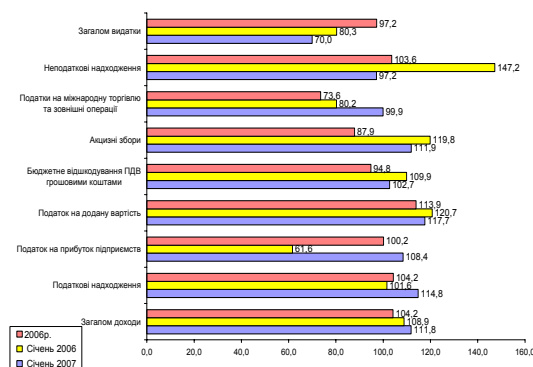
3застаточні дані

4відповідає показнику „заробітна плата” сектору домашніх господарств Системи національних рахунків (СНР).

Доходи загального фонду державного бюджету за 2006р.

перевиконані від бюджетного розпису⁵ на 4,2% проти 1,1% за 2005р., у січні 2007р. - на 11,8% (у січні 2006р. - на 8,9%). Відбулись зміни у структурі доходної частини державного бюджету. Значно збільшилась питома вага податку на додану вартість - до 62,3% на кінець січня 2007р. (46,9% за 2006р., 49,6% у січні 2006р.). Рівень адміністрування ПДВ становив 113,9% від плану на 2006 рік та 117,7% від плану на січень 2007р. Враховуючи невиконання плану по відшкодуванню податку у 2006 році (на 5,2%), у січні 2007р. відшкодування відбувалось понад затверджені в бюджетному розписі обсяги (на 2,7%).

Виконання загального фонду державного бюджету,
(% від плану на відповідний період)

Внаслідок продовження тенденції помісячного перевиконання надходжень від податку на прибуток підприємств (з вересня 2006р.), що зумовлено зростанням прибутковості виробництва (за підсумком 2006р. підприємствами отримано прибутку на 14,3% більше, ніж у 2005р.), за 2006р. кумулятивний рівень надходження податку склав 100,2% проти 61,6% на початок 2006р. У січні 2007р. фактичні надходження податку перевищили заплановані на 8,4%.

На відміну від 2006р., коли недовиконання надходжень акцизного збору становило 12,1%, у січні 2007р. рівень виконання акцизів був перевиконаний на 11,9%. Більша мобілізація коштів у січні 2007р. зумовлена законодавчими змінами (зокрема, підвищено ставки акцизного збору на пиво солодове, спирт і спиртові напої, тютюн для паління і сигарети з фільтром⁶).

Податки на міжнародну торгівлю та зовнішні операції виконані на 73,6% за 2006 рік та 99,9% у січні 2007р.

Касові видатки загального фонду державного бюджету у 2006р. виконані в обсязі 97,2%, у січні 2007р. - на 70% (у січні 2006р. - на 80,3%). На обслуговування і погашення боргу було спрямовано у 2006р. коштів у розмірі 12,95 млн.грн., або 9,5 % від загального обсягу витрат бюджету, у січні 2007р. - 795,9 млн.грн., або 11,2%. У 2006р. збільшилось фінансування інвестиційних програм (частка капітальних видатків збільшилась на 1 відс. пункт до 13,9% від загального обсягу видатків зведеного бюджету). Але, у січні 2007р. кошти в основному були направлені на фінансування поточних видатків, що вплинуло на зменшення порівняно з січнем 2006р. частки капітальних видатків (з 2,5% до 1%). Номінальне зростання капітальних видатків у 2006р. становило 34,1%, у січні 2007р. відбулось їх падіння на 47,9%.

У 2006р. державний бюджет зведено з дефіцитом у розмірі 3,8 млрд.грн. проти 13,2 млрд.грн. запланованого дефіциту на 2006р. З метою фінансування дефіциту в 2006р. відбулось проведення запозичень на суму 11,9 млрд.грн⁷, з них: 10,3 млрд.грн - зовнішні запозичення та 1,6 млрд.грн - внутрішні (при планових показниках 7 та 4,55 млрд.грн відповідно). У січні 2007р. результатом перевиконання доходної частини державного бюджету та недофінансування видатків є зведення бюджету з профіцитом⁸ (2,6 млрд.грн.), який був сформований в умовах відсутності надходжень коштів від запозичень на внутрішньому і зовнішньому ринках. У 2006р. та у січні 2007р. погашення внутрішнього (4157,3 млн.грн. за 2006р. та 399,2 млн.грн. у січні 2007р.) та зовнішнього (5685,5млн.грн. та 207,8 млн.грн. відповідно) боргу здійснювались своєчасно. Надходження коштів⁹ від приватизації державного майна становили 558,8 млн.грн. за 2006р. та 91,8 млн.грн. у січні 2007р.).

5 Бюджетний розпис затверджується Міністерством фінансів лише за загальним фондом державного бюджету.

6 Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо плати за ліцензії та акцизного збору на виробництво спиртів, алкогольних напоїв та тютюнових виробів» № 374-V від 17.11.2006

7 У вересні-грудні від проведення запозичень отримано 11,6 млрд.грн або 97,9% від загальної суми отриманої з початку року.

8 У Законі України «Про Державний бюджет України на 2007 рік» затверджено дефіцит у розмірі 15,7 млрд.грн.

9 В державному бюджеті на 2006р. надходження від приватизації затверджені в обсязі 2,12 млрд.грн., на 2007р. - у розмірі 10,6 млрд.грн.

Монетарна база ↓ 4,6%, **грошова маса** – ↓ 0,5% за січень 2007р.

Довідково: у 2006р. монетарна база ↑ 17,5%, грошов маса ↑ 34,7%.

Як і в попередні роки головним каналом формування монетарної бази у **2006р.** був валютний ринок, що вказує на залежність української економіки від ситуації на міжнародних ринках товарів та капіталів. Незначне зростання темпів приросту монетарної бази (у порівнянні з 2005р.) було наслідком головним чином від'ємної емісії НБУ за рахунок продажу валюти з міжнародних резервів у січні-квітні (\$2075 млн.). Паралельно відбувалось накопичення коштів на рахунках Уряду, причому суттєве зниження їх рівня саме у грудні (на 3,6 млрд.грн.) склало 25% приросту монетарної бази за рік. У травні-грудні відбулись додатні інтервенції з купівлі іноземної валюти (\$2980,9 млн.).

Зменшення монетарної бази **за січень-лютий 2007 р.** відбувалось внаслідок зростання коштів на рахунках Уряду на 4,2 млрд. грн. не дивлячись на додатні інтервенції НБУ (\$488,8 млн.).

Обсяг операцій з мобілізації коштів 2006 р. за рік становив 6,8 млрд. грн. за 2006р. та 22,4 млрд. грн. – у січні - лютому 2007р. Середньозважена ставка за всіма інструментами рефінансування у 2006 р. становила 11,53% при рівні облікової ставки – 8,5%, яка все ще залишається тільки орієнтиром грошово-кредитної політики (у **січні-лютому 2007р.** середньозважена ставка становила 9,56%). Зростання грошової маси у 2006 році відбувалось під впливом росту грошового мультиплікатора з 2,34 до 2,69 (у січні - лютому мультиплікатор збільшився до 2,83). Протягом 2006р. продовжувався процес ремонетизації економіки: рівень монетизації зріс з 37,65% до 42,50%.

Обмінний курс гривні відносно долара у 2006р. та у січні-лютому 2007р. залишався стабільним (**5,05 грн./\$**).

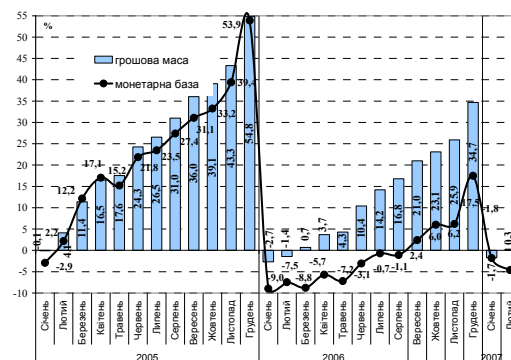
Довідково: Національний банк України втримує курс гривні до долара США на стабільному рівні після проведення разової ревальвації на 4,37% 20 квітня 2005р. до 5,05 грн./\$.

У 2006р. гривня відносно євро девальвувала на 11,4% - з 5,97 грн./євро до 6,65 грн./євро.

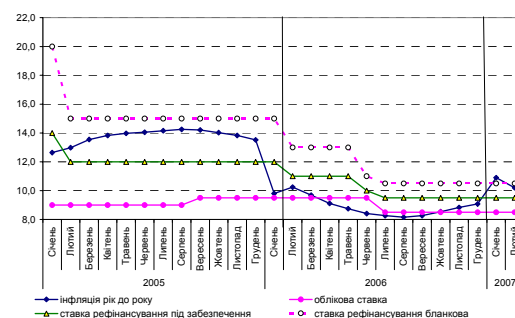
Після різкої девальвації курсу долара США відносно євро, що спостерігалась у листопаді на міжнародних валютних ринках, відбулася незначна ревальвація у грудні, яка не змогла компенсувати дію девальваційних факторів попереднього періоду у парі євро-долар США– з 1,18 на початок року до 1,32 \$/євро.

У **січні-лютому 2007р.** гривня до євро девальвувала на 0,43% до 6,68 грн./євро, що відповідало динаміці долара до євро на міжнародних валютних ринках.

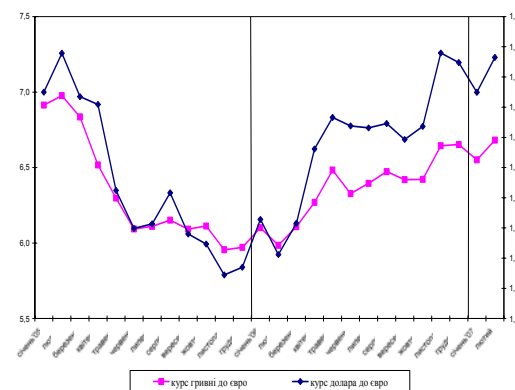
Динаміка монетарної бази та грошової маси у 2005 – лютий 2007рр., %

Ставка рефінансування під забезпечення, бланкова, облікова ставка, %

Динаміка курсів гривні до євро та долара США до євро

Міжнародні валютні резерви ↑ на \$2,9 млрд. до \$22,3 млрд. у 2006р., що складає 5,7 місяця **прогнозного імпорту** та є достатнім для покриття потенційних ризиків платіжного балансу. Приріст міжнародних резервів формувався за рахунок: перерахунку курсової різниці через курсові коливання пари євро/долар на міжнародних валютних ринках (\$1,98 млрд¹⁰); залучення іноземного капіталу (\$ 1,91 млрд., продаж ОЗДП); додатних інтервенцій (\$0,91 млрд.) через перевищення пропозиції іноземної валюти на міжбанку над попитом на неї за рахунок експортних надходжень та залучення іноземних кредитних ресурсів.

Зовнішні платежі 2006р. (\$1,932 млрд.) у цифровому представленні повністю співпали із обсягом зовнішніх розміщень ОЗДП, які почали залучатись лише з вересня 2006р..

У **січні-лютому 2007р. міжнародні валютні резерви** ↑ на \$587,4 млн. та становили \$22,8 млрд. Збільшення резервів відбулось за рахунок додатних інтервенцій НБУ (\$488,8 млн.) та перерахунку позитивної курсової різниці (\$230,5 млн.) при сплаті зовнішнього боргу (\$131,9 млн.).

Реальний ефективний обмінний курс (розрахований на базі трьох валют – рубля, євро та долара США) у 2006р. ревальвував на 0,16% (за 2005р. – на 14,5%), що дещо знизило рівень конкурентоспроможності українських експортерів через значне зростання показника інфляції в Україні.

У **січні¹¹ 2007р.** продовжилась ревальваційна динаміка реального ефективного обмінного курсу (0,56%). Основними факторами, що вплинули на ревальвацію РЕОК, були: 1) вищі темпи інфляції в Україні в порівнянні зі США та єврозоною; 2) значна ревальвація гривні відносно євро при стабільному курсі гривні до долара США.

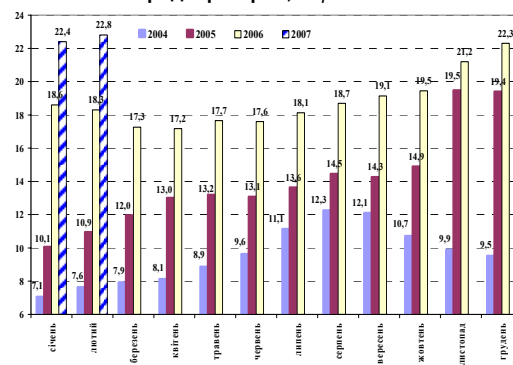
Темпи зростання інвестицій в основний капітал становили 116,1% за 9 місяців 2006р.

Довідково: за 9 місяців 2005р. – 103,4%.

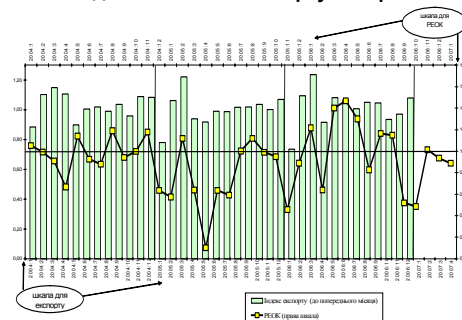
Відбулись зміни у структурі інвестицій в основний капітал за джерелами фінансування, що пов'язано зі: зменшенням на 3,1 в.п. питомої ваги власних коштів підприємств, які залишаються основним джерелом фінансування; збільшенням, майже у 1,4 рази, частки коштів за рахунок кредитів банків та інших позик (14,5% у 2006р. порівняно з 10,3% у 2005р.); збільшенням на 0,7 в.п. бюджетних коштів.

Пожвавилось кредитування населенням житлового будівництва – питома вага цих коштів у загальному обсязі інвестицій в основний капітал збільшилась на 0,9 в.п. Однак, питома вага коштів іноземних інвесторів за 9 місяців 2006р. зменшилась на 2,2 в.п.

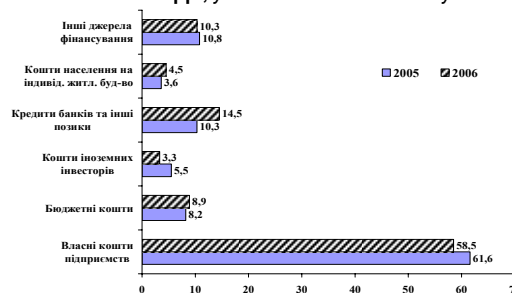
Міжнародні резерви, млрд.дол.США

Індекси РЕОК та експорту товарів

Структура інвестицій в основний капітал за джерелами фінансування за 9 місяців 2005-2006рр., у % до загального обсягу

¹⁰ розрахунки Мінекономіки

¹¹ за відсутності повних даних за лютий

Прямі іноземні інвестиції в Україну надійшли обсягом \$4580,5 млн. за 2006р. Приріст іноземного капіталу на 49% перевищив 2005р. (без урахування коштів від приватизації Криворіжсталі).

Головними сферами вкладення прямих іноземних інвестицій були: фінансовий сектор, операції з нерухомим майном, оренду, інжиніринг та надання послуг підприємцям, промисловість. В основному зацікавленість до України виявили європейські інвестори.

Загальний обсяг прямих іноземних інвестицій, внесених в Україну, станом на 1 січня 2007р. склав \$21186,0 млн., що становить 125,4% до обсягів інвестицій на початок 2006р. і складає 454,6 \$. на одну особу.

Відбулось підвищення депозитної активності населення.

У 2006р. депозити фізичних осіб \uparrow на 45,8% за рахунок \uparrow на 57,5% депозитів в іноземній та \uparrow на 37,2% в національній валюті, у січні-лютому 2007р. \uparrow відповідно на 6,3%, 5,7% та 6,9%. Населення у 2006 році надавало перевагу заощадженням в іноземній валюті через зниження довіри до національної валюти на тлі негативних інфляційних очікувань, про що також свідчить від'ємне сальдо продажу-купівлі населенням іноземної валюти на готівковому ринку (у 2006р. – “мінус” \$ 3,6 млрд., у січні - лютому 2007р. – “мінус” \$ 0,3 млрд.).

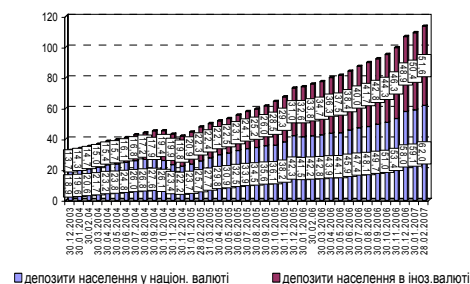
Довідково: у 2005р. депозити фізичних осіб \uparrow на 76% за рахунок \uparrow на 59,1% депозитів в іноземній валюті та \uparrow на 90,8% в національній валюті.

Підвищення рівня інфляції при стабільному валютному курсі грн./\$ впливало на збільшення рівня доларизації протягом 2006 р. з 23,59 до 26,97. У січні - лютому 2007 р. рівень доларизації зріс до 28,17%. У 2006р. активно продовжувались процеси кредитування при зниженні середньозваженої середньомісячної відсоткової ставки за кредитами в національній валюті (на 1,3 в.п. до 15,1%): кредити \uparrow на 71%. Протягом січня - лютого 2007р. середньомісячна відсоткова ставка за кредитами зменшилась до 13,9%, а рівень кредитування зменшився на 4,5%.

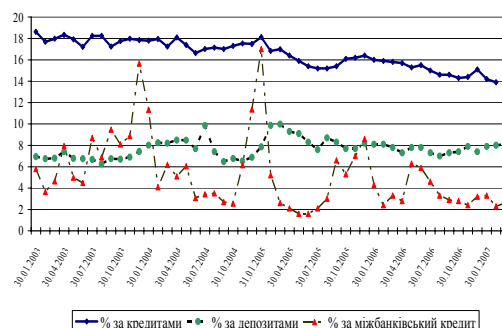
Довідково: За 2005р. загальний обсяг кредитних вкладень \uparrow на 61,9%. Ставка за кредитами в національній валюті зменшилась на 1,1 в.п. до 16,4%.

За 9 місяців 2006 р. інтегральний **показник рівня тіньової діяльності** за попередньою оцінкою становить 29% офіційного ВВП (проти 28% у січні-вересні), внаслідок, насамперед збільшення обсягів тіньових операцій в транспорті, у виробництві деревини та виробів з неї.

Динаміка депозитів населення в іноземній та національній валюті у 2005 – лютий 2007 рр.

Ставки за кредитами, депозитами в національній валюті та на міжбанківський кредит у 2003 – лютий 2007рр.

ПРИПУЩЕННЯ ТА РИЗИКИ ПРОГНОЗУ НА 2007-2008 РОКИ

Зовнішні припущення	
Організація 14	<p>2007-2008 рр.</p> <p>Темпи розвитку світової економіки незначно уповільняться до 4,9% у 2007-2008 рр., але залишатимуться на високому історичному рівні.</p> <p>В цілому не очікується значного росту цін на нафту. Вартість корзини ОПЕК буде коливатись в межах 55-60 \$ за барель. Враховуючи підвищення останнім часом конкуренції з боку нових видів палива, спеціалісти ОПЕК дійшли висновку про недоцільність тривалого утримання вартості нафти вище за позначку в 60 \$ за барель. Також факторами утримання порівняно низьких цін на нафту в найближчій перспективі спеціалістами називаються попереднє уповільнення темпів росту споживання нафти та прискорення інфляційних процесів у країнах світу через занадто високі ціни, відсутність ризиків виникнення нових значних воєнних конфліктів. Світова ціна на нафту Urals буде знаходитись на позначці 55 \$ за барель.</p> <p>У 2007 р. ціни на металургійну продукцію зростуть в середньому за рік на 10%, що буде пов'язано із попереднім збільшенням затрат всіх металургійних компаній, а також подальшим швидким зростанням економік, що розвиваються. У 2008р. чергового значного зростання не передбачається, середні ціни утримаються на досягнутому рівні.</p> <p>Попит на товари українського експорту залишиться на високому рівні, після вірогідного вступу України у 2007р. до СОТ розшириться доступ до світових ринків для таких видів економічної діяльності, як добувна промисловість та металургія, хімічна промисловість.</p> <p>У 2007р. відбудеться часткове усунення обмежувальних заходів з боку Російської Федерації щодо імпорту української продукції.</p>
Організація 1	<p>2007-2008 рр.</p> <p>Ціна на імпортований газ залишиться на рівні 130 \$ за тис. м³ у 2007 р. та зросте до 140 \$ у 2008 р. (на кордоні).</p> <p>Україна набуде членства в СОТ в другій половині 2007р., економіка почне пристосовуватись до нових умов у 2008 р.</p> <p>Світові ціни на метали продовжуватимуть зростати помірними темпами у 2007р., та стабілізуються у 2008р.</p> <p>Світові ціни на хімічну продукцію будуть стабільними у 2007р., та почнуть поступово знижуватись у 2008 р.</p> <p>Зростатиме зацікавленість іноземних інвесторів в українських активах, зокрема щодо банківського сектору.</p>
Організація 3	<p>2007 р.</p> <p>Вступ до СОТ у II півріччі.</p> <p>Приведення середньоарифметичної ставки ввізного мита до рівня 6,28% відповідно до Консолідованої тарифної пропозиції в рамках приєднання до СОТ (діючий рівень тарифного захисту становить 6,51%).</p> <p>Темпи розвитку світової економіки будуть на рівні 2006 р. та становитимуть близько 5%¹².</p> <p>Середній показник зростання ВВП країн СНД становитиме 7%¹³.</p> <p>Кон'юнктура світових ринків основних товарів українського експорту характеризуватиметься наступним:</p> <p>зростання середньорічної світової ціни на нафту до 65 \$ США за барель;</p> <p>збільшення середньорічних цін на металопродукцію на зовнішніх ринках до 5-10%;</p> <p>підвищення цін на продукцію хімічної промисловості на 8-10%, враховуючи динаміку цін на нафту і газ та подальше поступове зростання світового попиту.</p>

¹² За даними МВФ (World Economic Outlook, September 2006).

¹³ Відповідно до прогнозу міжнародних організацій, Міжнародного валютного фонду, Світового банку, Статистичного комітету СНД.

Організація 3	<p>Встановлення з боку Російської Федерації експортного мита на нафту в межах 170-200 \$ за тону відповідно до динаміки світових цін на нафту.</p> <p>Проведення неформальних консультацій на експертному рівні щодо створення між Україною та ЄС зони вільної торгівлі. Після вступу України до СОТ – започаткування процесу офіційних переговорів щодо створення зони вільної торгівлі між Україною та ЄС.</p> <p>Завершення робіт щодо участі України у формуванні Єдиного економічного простору (ЄЕП) на принципах різнорівневої та різношвидкісної інтеграції з урахуванням норм і правил СОТ.</p> <p>Приєднання до міжнародних конвенцій та угод у сфері транспорту та митних процедур.</p> <p>2008 р.</p> <p>Захист національного товаровиробника на зовнішніх ринках у разі проведення антидемпінгових розслідувань стосовно української продукції з боку членів СОТ, зокрема країн ЄС та США; розширення обсягів експортно-імпортних операцій внаслідок лібералізації торгових відносин (зокрема, з країнами ЄС та США).</p> <p>Темпи розвитку світової економіки будуть на рівні 4,8% .</p> <p>Середній показник ВВП країн СНД зросте до 6%¹⁴.</p> <p>Кон'юнктура світових ринків основних товарів українського експорту характеризуватиметься наступним:</p> <p>середньорічна світова ціна на нафту коливатиметься в межах 60-65 \$ США за барель;</p> <p>зростання середньорічних цін на металопродукцію на зовнішніх ринках на 5-8%;</p> <p>поступове зростання світових цін на продукцію хімічної промисловості на 3-5%.</p> <p>Збереження експортного мита на нафту на рівні 2007 р.</p> <p>Проведення офіційних переговорів щодо створення зони вільної торгівлі між Україною та ЄС.</p> <p>Створення зони вільної торгівлі в рамках ЄЕП по правилам та принципам СОТ без обмежень та вилучень.</p>
Організація 5	<p>2007 р.</p> <p>Набуття членства у СОТ відбудеться до кінця року, що покращить доступ українських товарів до зовнішніх ринків, зокрема будуть скасовані кількісні обмеження на торгівлю продукцією металургії. Також, будуть зменшені імпортні тарифи на сільськогосподарську продукцію та продукцію харчової промисловості, що призведе до певного зростання їх імпорту.</p> <p>Незважаючи на високу конкуренцію, світова кон'юнктура на ринках металів та товарів хімічної промисловості залишиться сприятливою, що дозволить дещо компенсувати підвищення цін на газ.</p> <p>Триватиме зростання основних експортних партнерів України.</p> <p>Ціна на імпортний газ на кордоні становитиме 130 \$ за тис. м³ до кінця року.</p> <p>2008 р.</p> <p>Вплив членства у СОТ: перегляд захисних заходів, поступове зниження експортних обмежень. Також, експортери зможуть скористатися покращенням доступу на зовнішні ринки, тоді як на внутрішньому ринку зросте конкуренція.</p> <p>Незважаючи на високу конкуренцію, світова кон'юнктура на ринках металів та товарів хімічної промисловості залишиться сприятливою, що дозволить дещо компенсувати підвищення цін на газ.</p> <p>Триватиме зростання основних експортних партнерів України.</p> <p>Ціна на імпортний газ на кордоні зросте до близько 160 \$ за тис. м³ до кінця року.</p>

¹⁴ За даними Статистичного комітету СНД

Організація 6	<p>2007-2008 рр.</p> <p>В основі оцінок динаміки ВВП та інфляції провідних регіонів світу на 2007 р. знаходяться відповідні прогностичні оцінки, зроблені експертами ЮНКТАД у World Economic Situation and Prospects 2007 (останнє джерело, яке бере до уваги оцінки проекту LINK, вказує на більш низькі показники економічного росту та інфляції, ніж раніше вказували експерти МВФ у вересневому випуску World Economic Outlook).</p> <p>Обмінні курси валют встановлені на основі форвардних курсів провідних валютних ринків на 3, 6 та 12 місяців.</p> <p>Ціни на природний газ для України оцінені виходячи з політики Росії щодо ліквідації субсидій, що закладені в цінах на газ для України, Білорусі та деяких інших пострадянських держав та з урахуванням експертних оцінок, що містяться з ЗМІ.</p> <p>Ціни нафту зафіксовані на рівні оцінок експертів ЮНКТАД у World Economic Situation and Prospects 2007.</p> <p>Обсяги поставки нафти на переробку базуються на оцінці попиту українських нафтопереробних підприємств з урахуванням динаміки цін на нафту та наявних потужностей переробки, частина яких поставлена на реконструкцію.</p> <p>Припускається уповільнення темпів економічного зростання у основних торговельних партнерів України та мала ймовірність покращання світової кон'юнктури щодо товарів експортної групи, що обмежує можливості зростання національної економіки і зменшує обсяги надходження валюти з боку експортерів.</p>
Організація 7	<p>2007-2008 рр.</p> <p>Світові ціни на метали зростатимуть в I половині 2007 р., далі зростання припиниться, можливе зменшення.</p> <p>Світові ціни на нафту – 55-65 \$ за барель.</p>
Організація 8	<p>2007-2008 р.</p> <p>Ціна на газ для промислових споживачів буде поступово збільшуватись:</p> <p>2007 р. – 130 \$ за 1000 м³;</p> <p>2008 р. - 160 \$ за 1000 м³.</p> <p>Внаслідок цього частка ВВП у випуску продукції буде зменшуватись (найгірший варіант).</p>
Організація 10	<p>2007-2008 рр.</p> <p>Динаміка світової економіки в 2007-2008 рр. продовжуватиме тенденцію уповільнення. Ця тенденція почалася ще в 2006 р. Головними факторами ризику виступають уповільнення темпів економічного зростання в США та в Європі. Власне в Європі зараз спостерігається невеликий приріст ВВП, але його абсолютне значення надто мале щоб вплинути на світову економічну динаміку. Фактором ризику по європейському макрорегіонові залишається розбалансованість фінансів, зокрема, Франції, державний борг якої перевищив її власний ВВП на 60%, високий рівень безробіття (більше 7%). Підвищення облікової ставки ЄЦБ може вплинути на зростання безробіття. Якщо фактор скорочення трансакційних витрат шляхом злиття та поглинання вичерпає свій потенціал, виникають ризики соціальних та політичних напружень, які можуть відізнатися не тільки в цьому макрорегіоні. Фактором ризику макроекономіки США – великий дефіцит платіжного балансу, що перевищує 900 млрд. \$ та дефіцит державного бюджету. З іншого боку, активне зовнішньоекономічне сальдо країн ОПЕК та потужні інвестиційні проекти світового рівня в країнах Перської протоки на певний час нейтралізували дію від'ємного сальдо платіжного балансу економіки США.</p>